TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
Phone: Office 365, Editorial Dep't 832
Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, Toivo A. Johnson, A. N. Koskela.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Siirtolaisuus

Siirtolaisuudella on amerikalaiseen yhteiskuntaelämään ollut monia huomattavia vaikutuksia. Amerikan kapitalismi on saanut verestä työvoimaa ulkomailta riittävästi, yli tarpeenkin ja se on sen kautta nopeasti kyennyt kohoamaan maailman taloudellisessa elämässä vallitsevaksi. Työvoiman kysynnän ja tarjonnan keskinäinen suhde on alituiseen ollut kapitalisteille edullinen. Maa on raivattu, teollisuudet rakennettu ja koko kapitalistisen talouden pohja laskettu suureksi osaksi ulkomaalaisen työvoiman avulla.

Kapitalismin nousukausi onnistui kauniisti salaamaan kaikki ulkomaalaisen työvoiman suunnattomasta käytöstä johtuvat kansallisuuskysymykset ja muut tämän asian tilan aiheuttamat yhteiskunnalliset ristiriidat.

Mutta imperialistisen kapitalismin ajalla tällainen on mahdotonta. Imperialismi vaatii koko kansakunnan fyysillistä ja aatteellista kaikkiuhrautuvaisuutta. Siihen kiihotetaan kansallisten ja muiden kapitalismin kasvattamien opinkappaleiden ja valheellisten aatteellisten fraasien avulla. Ulkomaalaisuus sikäli kuin se ei vielä ole ehtinyt sulaantumaan amerikalaiseksi kansaksi, nousee eteen vaikeana kysymysmerkkinä. Sulaantumisprosessi edistyy liian hitaasti. Vallitsevan pääomamahdin on kiire ja sen täytyy jännittää tulisesti kaikki voimat tarkoituksiensa edistämiseksi ja niin aletaan väkivaltainen kansallisuuksien yhteensulattaminen ja väkivaltainen pakottaminen siellä missä tähän asti on vallinnut jonkunlainen vapaus. Siirtolaistyöläiset ovat viime vuosien aikana joutuneet asialisesti kaikkien vapauksien ulkopuolelle ja on heidän elämänsä monessa suhteessa sangen vaikeaa.

Tällainen tila käy ulkomaalaisille sitäkin vaikeammaksi mitä suurempi ennakkoluuloinen ja yhteiskunnallisista asioista tietämätön mieliala vallitsee amerikalaisten työläisten keskuudessa. He ovat monissa tapauksissa näihin asti voineet pitää paremmat työpaikat ja lahjoittaa huonommat,ankarammat ja vaikeammat tehtävät ulkomaalaisille ja siitä syystä he voivat olla tyytyväisempiä kapitalistiseen komentoon ja työnantajien kohteluun. Eikä tapahdu harvoin, että näiden ymmärtämättömyys etsii sen tai tämän havaituksi tulleen epäkohdan parannusta ulkomaalaisten vainosta ja ahdistelusta.

Varsinkin amerikalaisessa unionistisessa liikkeessä on saattanut havaita paljon tämänlaisen ajatuksen tuottamia ilmauksia.

Mutta viime vuosina siirtolaisuuden luonne on alkanut muuttua. Siirtolaistyöläiset ensinnäkin sulaantuvat amerikalaisiksi ainakin siinä määrin, että oppivat hieman maan kieltä, tapoja ja tuotannon teknillistä ymmärtämistä jne. He tulevat näin ollen kykeneviksi suorittamaan kaikenlaisia töitä valmisteteollisuudessakin. Ja lisää ammattitaidottomia työläisiä ei enää tule ulkomailta siinä määrin kuin ennen. Kapitalistiset tutkijat näkevät tässä asiain tilassa pahaa ennustavan enteen. Joku selittää nyt ja lähitulevaisuudessa maan olevan vailla noin kolme miljoonaa ammatitonta kovan työn tekijää.

Siirtolaisuuden luonnetta tässä suhteessa kuvaa virallinen tilasto vuodelta, joka päättyi kesäk. viimeiseen päivään, seuraavasti:

	Saapunut	Lähtenyt
Professionaleja	12,442	3,379
Ammattitaitosia työläisiä	69,967	20,782
Kauppiaita	7,341	4,984
Ammattitaidottomia työläisiä	81,734	183,280

Ja viimeisen kolmen vuoden aikana on ammattitaidottomia työläisiä tullut maahan 114,642, mutta maasta on lähtenyt 292,524. Siirtolaisuuden kautta on ammattitomien työläisten luku vähentynyt kolmen vuoden aikana siis 178,000.

Metsissä, rautateillä, kaivannoissa, tehtaissa ja lukemattomissa muissa töissä tarvitaan kuitenkin edelleen suuri määrä n. s. raa'an työn tekijöitä. Ulkomaalaiset ovat näihin asti suorittaneet nämä pääasiassa. Mutta jos niihin töihin ei voida käyttää ulkomaalaisia ja amerikalaiset työläiset joutuvat suorittamaan ulkomaalaisten osan, niin seuraa siitä myöskin muutos heidän katsomuksissaan ja ajatuksissaan. Amerikalainen kapitalismi on tottunut hyväkseen käyttämään ulkomaalaisten vaatimattomuutta ja alistuvaisuutta ja nyt kun juuri sorto ja yleinen vaino aiheuttaa siirtolaisten karkkomisen, täytyy kapitalistien ryhtyä toimenpiteisiin taivuttaakseen uusia työväenjoukkoja sellaiseen yhteiskunnan huonoimmalle osalle, missä ulkomaalaiset ammatittomat työläisjoukot ovat olleet.

TALOUDELLISEN TYÖV.-LIIKKEEN UUDISTUMINEN SUOMESSA

Viime aikoihin asti on ammatillisen työväenliikkeen toimintarajat perustuneet pääasiassa ammattien rajoihin. Samaa ammattia tekevät ovat tunteneet olevansa samanlaisten olosuhteiden vuoksi läheisimmät kuulumaan samaan järjestöön. Silloin kun järjestäytyminen on alkanut ovatkin ammattien rajat olleet selvät ja tämänlainen järjestymistapa soveltuva. Kussakin työpaikassa on ollut ainoastaan saman ammattityöntekijöitä. Konetuotanto on kuitenkin synnyttänyt tavattomasti ammatteja ja sekottanut ammattien rajoja, sekä saattanut työläiset usein muuttelemaan ammatista toiseen.

Eräitä käsityöaloja on säilynyt vanhalla pohjalla, joissa järjestyminenkin soveltuu kulkemaan vanhoissa uomissaan, mutta konetuotannon aloilla ei enää menestyksellä voida järjestymisessä ammattien rajoja seurata. Ne rajat ovatkin viime aikoina alkaneet vähitellen kehittyä työnlaadun rajoja myöten, siten että esim. puutyöntekijät, metallityöntekijät ja nahkatyöntekijät ovat liittyneet samoihin järjestöihin, huolimatta siitä missä työtä tekevät.

Tuotanto-olojen nykyiselle kannalle kehityttyä on sekin järjestymistapa suurteollisuusaloilla osoittautunut soveltumattomaksi, koska siten saman työpaikan eli tehtaan työläiset pirstoutuvat useihin eri järjestöihin, jolloin on vaikea saada tarvittavaa yhteistoimintaa heidän etujensa ajamisessa.

Ammattijärjestön viime edustajakokous tekikin päätöksen että saman työpaikan työläisten on kuuluttava samaan liittoon, huolimatta siitä mitä työtä tekevät. Päätöksen käytäntöön panosta on myöskin nyttemmin julkaistu Ammattijärjestön toimikunnan kiertokirje, jossa annetaan käytäntöönpano-ohkjeet.

Ammattijärjestön edustajakokouksessa ei ilmennyt vanhan järjestymistavan kannattajia kun juuri nimeksi. Jälkeen päin on kuitenkin muutamassa lehdessä moitittu edustajakokouspäätöksiä tässä suhteessa. Vastaväittäjät ovat kuitenkin voineet esittää ainoastaan kaksi jonkun verran asiallista syytä uutta järjestymistapaa vastaan, joista yksi on ammattiylpeys, joka muka estää ammattilaisia eroamasta omista ammattiliitoistaan ja yhtymästä eri ammatteja käsittävään työpaikkajärjestöön ja sen kautta teollisuusliittoon, johon kuuluisivat kaikki teollisuusalalla työskentelevät eri ammatit. Tämänlaiseen sekajärjestöön ei olisi muka kunnon ammattimiehen arvonmukaista kuulua! Ei luulisi kovinkaan paljon olevan niin vanhettuneella käsityskannalla varustettuja ammattityöntekijöitä, jotka noin pikkumaisilla syillä asettuisivat vastustamaan yhteisille työväenluokkaeduille välttämätöntä toimintaa. Olisi ainakin valitettavaa jos sellaisia olisi huomattavammassa määrin; sekä sopimatonta. — Tuntuu joka tapauksessa sanottu vastaväite ontolta.

Toisena vastaväitteenä on esitetty se, että "kaikki liitot eivät voi yht'aikaa muodostaa apukassoja, joten toisissa liitoissa tarjotaan jäsenille suurempia avustusmaksuja sairauden ja työttömyyden sattuessa kun toisissa, minkä tähden joka jäsen muuttaessaan entisestä liitostaan toiseen saisi kadottaa jäsenoikeuksiansa, koska uudessa liitossa ei olisi vastaavia avustuskassoja". Tämä väite on myöskin alusta alkaen ontuva. Avustuskassoilla on kyllä merkityksensä, mutta ei niillä ole niin suurta merkitystä, että niiden takia kannattäisi heikentää järjestöjemme taistelukuntoisuutta saavuttaaksemme olosuhteisiimme parannuksia. Sillä avustuskassasta voipi joutua saamaan avustusta vaan joskus sattumalta hädän hetkellä, mutta kun saadaan palkkoja paranemaan sekä olemme muuten kykeneviä taistelemaan kapitalistista riistoa vastaan, niin siitä tulee avustusta joka tunti.

Sitäpaitsi liittojemme avustuskassat eivät tavattoman suuresti eroa toisistaan, joten siinä ei jäsenille suurta häviötä tule vaikka liittoa joutuvatkin muuttamaan. Toisesta liitosta siirtyneelle jäsenelle lasketaan liittojen sääntöjen mukaan jäsenyysajaksi myöskin se aika minkä hän toisessa liitossa on ollut, joten siirtynyt jäsen nauttii siinä liitossa, mihin on muuttanut, vanhan jäsenen oikeuksia. Ja mikäli nyt eri liittojen jäsenoikeuksissa ja -velvollisuuksissa on eroavaisuuksia, on niitä pyrittävä mahdollisuuksien mukaan yhtäläistyttämään, ainakin niissä liitoissa, joiden kesken jäsensiirtoja enimmän tulee tapahtumaan.

Älkäämme siis antako pikkuisten sivuseikkojen vaikuttaa häiritsevästi toiminnassamme. käykäämme yksissä neuvoin uudistamaan toimintaamme edustajakokouksen viitottamaan suuntaan, perustamaan työpaikkajärjestöjä ja työhuonekuntia, jolloin ammattiin katsomatta rupeamme kuulumaan kaikki työpaikan työläiset samaan liittoon. Sillcin kokoamme ison joukon voimiamme, hävitämme hajanaiset esiintymiset, mutta käymme taistelua yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta yhteistä vihollistamme kapitalismia vastaan. — Nuori Työläinen.

LOHDULLISTAKO KAPITALISTEILLE

Muuan kapitalistinen rahaasiain ekspertti, Roger W. Babson, jonka erikoisalana on antaa neuvoja sijoittajille, antaa veljilleen kapitalisteille lohdullisen lausunnon nykyisestä hajannuksesta Amerikan työväestön keskuudessa. Mielenkiintoinen on hänen arvostelunsa Gompersin — jonka ystäviä hän on — vallasta nykyään. Hän sanoo:

"Työväki on epäilemättä lyöty tällä hetkellä. Mr. Gompers oli valtansa kukkulalla vuonna 1918. Sen jälkeen on hänen valtansa jatkuvasti vähentynyt. Hän on menettänyt vaikutusvaltaansa omien joukkojensa keskuudessa, koska hän ei ole enää kyennyt tuottamaan tuloksia. Hän ei pysty tuloksia tuottamaan kahdesta syystä: ensinnäkin on sodan välttämättömyyksien sijalle astuneet rauhan välttämättömyydet ja rauhan aikana ei meidän ole tarvis turvautua työväkeen niinkuin sodan aikana; toiseksi, työnantajaluokka on äärettömän paljon voimakkaampi kuin se oli vuonna 1914.

"Käytettävänämme on enemmän pääomaa kuin koskaan ennen. Olemme oppineet. Meillä on koulut, meillä on saarnatuolit.

"Työnantajaluokka omistaa sanomalehdistön. Yhdysvalloissa on tuskin ainoatakaan sanomalehteä, joka ei olisi heidän! Me olemme liittyneet, mutta työväki on jakaantunut omassa leirissään. Se pelkää pääomaa. Se pelkää myös omia ryhmiään. Se uhkailee, mutta ei uskalla".

Kursailemattoman suorasti puhuttu, joskin Babson innostuu luulottelemaan, että työväki on "lyöty" gompersilaisuuden vaikutusvallan häviämisen merkeissä. Päinvastoin. Työväki on myös jotain oppinut ja oppii edelleen hyvin nopeasti. Kapitalistit omistavat kyllä sanomalehdet, mutta työläisten luottamus niihin vähenee nopeasti. Semmoisen vihollisen "lyömisestä" on turhaa puhua, joka ei ole ollut sotakannallakaan — vaan ainoastaan liitossa vastustajan kanssa siinä toivossa, että liitosta heruisi joitain armopaloja ja päänsilityksiä. Surullisinta on, että Gompers ei kykene kohtapuolin "tuottamaan tuloksia" ystävilleen kapitalisteillekaan, joten nämä alkavat hylkiä uskollista palvelijaansa.

THIERS—MANNERHEIM—HORTHY

"The Weekly People" kirjottaa ylläolevalla otsikolla:

"Kas tässä kuva kauhua herättävästä kolmikosta, Thiers—Mannerheim—Horthy! Nämä kolme nimeä niine töineen, joita he johtivat — Pariisin Kommuunin, Suomen vallankumouksen ja Unkarin neuvostotasavallan kukistamiseksi — muistuttavat katkerinta hetkeä maailman proletariaatin kamppailussa voitosta ja vapautuksesta. He tarjoovat loistavia esimerkkejä kapitalismin kunniasta ja hyveistä ultimatumeissansa ja lopullisessa kehityksessänsä. Näillä kolmella nimellä tahrataan historian lehdet kuin vuosisadan taloudellisen, poliittisen ja sosiaalisen järjestelmän mestareilla ja sankareilla. Thiers—Mannerheim—Horthy ovat esimerkiksi kelpaavia vallankumouksen opettajia; he opettavat joukoille, ettei kapitalismin kurjuus ole enää siedettävissä. He ovat kuin virstapylväitä kivisellä tiellä, joita proletariaatti tarkatkoon jokaisessa tien käänteessä, joka maassa, paitsi että se käyttää poliittisesti ja teollisesti järjestettyä valtaansa hillitsemään hurjistunutta sotaoritta ja sen hurjapäistä ratsastajaa, lähettämällä ne molemmat "Lethoksen unhoituksen virralle", jonka historia ja edistys on niitä varten valmistanut.

Toveriensa muistoa seuraten, jotka thiersiläiset, mannerheimiläiset ja horthyläiset kaikissa kapitalistimaissa tallasivat jalkojensa alle, on työväenluokka oppinut, että sen ainoa vapautuksen ja elämän toive, sosiaalisen vallankumouksen tie, on sosiaalisessa teollisuustasavallassa, jota hallitsee työ kaikkien niiden eduksi, jotka ovat hyödyllisessä työssä.

PÄÄOMAN KESKITTYMINEN

Pääoman kasaantuminen, yhä nopeampi työläisten syrjäyttäminen koneiden kautta, joka luo toiselta puolen rikkautta, toiselta kurjuutta, synnyttää myös n. s. "työn vara-armeijan", työväen "suhteellisen liikavaen" eli "kapitalistisen liikakansoituksen", joka ilmenee mitä moninaisimmissa muodoissa ja suo pääomalle tilaisuuden laajentaa tuotantoa erittäin nopeasti. Tämä mahdollisuus, yhdessä luoton ja pääoman tuotantovälineisiin kasaantumisen kanssa, antaa m. m. avaimen liikatuotannon kriisien, pulien ymmärtämiseen, joita aika ajoin ilmenee kapitalstisissa maissa, kohdaten aluksi joka kymmenentenä vuonna, sitten pitempien ja vähemmän määräaikaisten välien jälkeen. Pääoman kasaantumisesta kapitalismin aikana on erotettava n. s. alkuperäinen kasaantuminen: työläisen väkivaltainen erottaminen tuotannon välineistä, talonpoikain häätäminen mailtaan, yhteismaiden anastus, siirtomaiden ja valtiolainojen, suojelustullien järjestelmä j. n. e. "Alkuperäinen kasaaminen" luo toiselle puolen "vapaan" proletaarin ja toiselle — rahavaltijaan ,kapitalistin.

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOLLISIA VIRTAUKSIA ULKOMAILLA

Espanjan syndikalistit ja sosialistit työskentelevät käsi kädessä

Ruotsin "Social-Demokratenin" Espanjan kirjeenvaihtaja Allan Bougt kirjoittaa otsikossa mainitusta seikasta m. m. seuraavaa:

Kaikkialla Espanjassa on herättänyt suunnatonta hämmästystä se seikka, että syndikalistit ja sosialistit ollen molemmat nykyisen hallituksen silmittömän työväenvainon alaisia ovat liittyneet yhteen, joka yhteenliittyminen on luonnollisesti vain tilapäistä, voidakseen muodostaa yhtenäisen koko työväenliikettä käsittävän rintaman.

Tähän saakka ovat ne olleet sovittamattomia keskenään nuo kaksi eri järjestöä: ammatillinen, sosialimokraattinen, reformistinen ja heikosti liberaalinen Union General de Trabajodores ja syndikalistinen, vallankumouksellinen Confederation General del Trabajo, jonka teoria on romaanilaisen syndikalismin tyypillinen ilmaisu. Suhde näiden välillä on ollut mitä vihamielisintä ja ne ovat olleet väsymättömissä akademisissa riidoissa keskenään. Kriittilisissä tapauksissa on nämä riitaisuudet voitu sivuuttaa, jolloin työväki on ollut yhtenäisenä rintamana. Niin tapahtui tasan kolme vuotta sitten, kun silloinen Daton huono hallitus sai aikaan vallankumouksellisen tilanteen, joka ilmeni suurlakon muodossa ja joka saatiin tukahdetuksi vasta asevoimalla. Tämän vuoden alkukesällä sattui tapaus, josta päättäen olisi saattanut luulla, että erimielisyys sosialistien ja syndikalistien välillä olisi tullut sovittamattomammaksi kuin koskaan ennen ja että työväenliikkeen kehitys olisi muodostunut köydenvedoksi niiden välillä. Tämä tapaus oli se kun sosialistinen puolue antoi merkin bolshevikkioirienteeraukseon liittymällä 3:teen internationaleen, tietenkin vain epäröivässä muodossa, kun sitävastoin ammattijärjestö vähän myöhemmin asettui vastaan ja kieltäytyi hyväksymästä silloista kantaa. Siten näytti itse työväen taistelun päämaja uhatulta. Bolshevistisilla syndikalisteilla näyti olevan jonkunlainen valta-asema. Jo silloin lausuin epäilykseni, että tällä ryhmityksellä tulee olemaan vastaisuudessa jonkunlainen perinpohjainen merkityksensä. Mitä nyt kahden kuukauden perästä voi päättää asiaintilanteesta, on epäilykseni toteutunut.

Voisiko tähän sovintoon, joka nyt on tapahtunut sosialistien ja syndikalistien välillä, sisältyä että jompikumpi puoli tulee tekemään todella myönnytyksen? Tuskin! Tarkotuksena on tehdä mahdolliseksi ryhtyä nopeaan ja voimakkaaseen toimintaan nykyistä hallitusta vastaan. Espanjan ammattijärjestön puheenjohtaja Large Caballero sanoo pää-äänenkannattajassa "El Social"issa, että Englannin sosialistien yhteistoiminta niiden yksimielisesti vastustaessaan kapitalismin ja imperialismin sotapyyteitä on avannut espanjalaisten toverien silmät huomaamaan, että on välttämätöntä antaa perää omille erilaisille käsityksille pyrkiessämme yhteiseen päämäärään, joka on elinehto kaikille. Tämä koskee ennen kaikkea työläisiä voidakseen saada jälleen ne järjestöoikeudet, jotka siltä toinen toisensa jälkeen on riistetty lain varjolla. Heidän täytyy tehdä Espanja sellaiseksi, että täällä voi taas työläiset aina, jotka nyt pakotetaan jättämään maansa rajattomassa määrin, joka vaikuttaa, että maa vähitellen joutuu perikatoon. Heidän tulee pysähdyttää nuo häikäilemättömät maastakarkoitukset, heidän täytyy saada kumotuksi kaikki ne toimenpiteet, jotka Daton työväenvainoominen on alkaansaanut, joilla toimenpiteillä poliittinen vapaus on rajoitettu miltei olemattomiin. Yhdistyneet järjestöt ovat tässä tarkoituksessa lähettäneet muutamia manifesteja, joissa he panevat vastalauseensa nykyistä hallitusta vastaan ja vaativat ennenkaikkea työväelle oikeutta liittyä yhteen. Ilman sitä täytyy yhteiskunnallisen kehityksen muodostua salaiseksi, vallankumoukselliseksi nousuksi, mutta kaikki rakentava positiivinen toiminta.

Nykyhetken Neuvosto-Venäjä

Englannin työväenlähetystön kertomus Neuvosto-Venäjältä

III.

(Jatkoa.)

Yleinen terveydenhoito.

Asia, jota ei voida käsitellä erillään muista kysymyksistä, vaikka se onkinn erittäin suuresta merkityksestä, on yleinen terveys. Terveysolot Venäjällä ovat hyvin huonot ja niitä on voitu huojentaa vain lääkärien ja muiden terveydenhoidon palveluksessa olevien henkilöiden väsymättömillä ponnistuksilla. Vuoden 1918 jälkeen maassa on riehunut lavantauti, pilkkukuume, influenssa ja koleera epidemiat ja näiden lisäksi on sattunut paikallisia rokko- y. m. tautien tapauksia. Venäjän terveydenhoitokomissari selittää, että lavantauti, joka pääsi valloilleen syksyllä v. 1918, riehui aina kesään 1919 saakka ja että kahdeksan kuukauden ajalla rekisteerattiin 1,299,262 taudin kohtausta kuolevaisuuden vaihdellessa kahdesta kymmeneen prosenttiin kaikista sairastuneista. Näihin numeroihin ei todennäköisesti sisälly pilkkukuumeeseen sairastuneet, joka tauti riehui samaan aikaan. Kun rekisteeraus on hyvin vaikeaa Venäjällä, niin tautiin sairastuneiden luku todennäköisesti on paljon suurempi, sillä kylissä ja maaseuduilla useita taudinkohtauksia on jäänyt huomaamatta. Tauti riehui yli maan ja yksikään kylä tai kaupunki ei säästynyt siltä. Kulkutaudin tuhoisin piirre oli siinä, että se vaati uhrikseen huomattavan paljon lääkäreitä. Noin viisikymmentä prosenttia lääkäreistä, jotka kävivät lavantautisairaiden luona sairaaloissa, kaatuivat itse tähän tautiin. Kulkutautien aiheuttama lääkärien puute on suuresti valitettava ja sinä aikana kun lähetystö vieraili Astrakaanissa, siellä oli van yksi lääkäri koko Astrakaanin kuvernementtia kohden; kaupunkia lukuunottamatta. Lavantauti tappoi 14 prosenttia lääkäreistä Astrakaanin kuvernementissa kaupungit mukaan luettuna.

Niihin toimenpiteisiin, joihin ryhdyttiin lavantaudin leviämisen estämiseksi, jonka taudin levittäjänä ovat rautatiet, sisältyi liikenteen kontrolloiminen, kontrolliasemien perustaminen eri paikoilla rautateiden varsille ja tärkeimpiin risteyksiin. Puhtausagitatsionia, jossa naiset enimmäkseen ovat olleet osallisina, on harjoitettu useissa kaupungeissa ja kylissä. Ankariin toimenpiteisiin on ryhdytty likaisia ihmisiä vastaan ja kylpylaitoksia kutsutaan "tri Shemaskon erikoiskomissioniksi". Tämän puhtausagitatsionin tulokset ilmenevät lavantautitapauksia koskevissa numeroissa Venäjältä (Siperia mukaan luettuna) tältä vuodelta, jotka ovat seuraavat:

Kuukausi	Siviilihenkilöitä
Helmikuu	389,859
Maaliskuu	813,624
Huhtikuu	158,308

Kuukausi	Sotilaita
Tammikuu	66,113
Helmikuu	75,978
Maaliskuu	57,251
Huhtikuu	16,505

Lavantautitapausten lisääntyminen armeijassa helmikuulla v. 1920 joutui Denikinin peräänty misestä ja vangiksi joutuneiden Denikinin sotilaiden aiheuttamasta tartunnasta. Mutta niin suuria kuin lääkäreiden ja muiden tähän alaan kuuluvien henkilöiden ponnistukset ovat olleetkin, niin melkein säännöllisesti kaikki alkeellisimmatkin puhdistusaineet ovat puuttuneet. Niissä sairaaloissa, joissa lähetystö kävi Moskovassa ja Volgan varrella olevissa kylissä ja kaupungeissa ei ollut saippuaa laattiain, vuodevaatteiden ja sairaiden vaatteiden pesemiseen. Ainoa saatavissa oleva puhdistusaine taudin tartuntaa vastaan useimmissa tapauksissa oli formaliini (aine, jota saadaan johtamalla ilman kanssa sekoitettua metylialkohoolia kuumennetun kuparin tai platinan ylitse) ja sitäkin vain pienessä määrässä. Yleisesti oli aivan mahdotointa muuta kuin pölyyttää, lakaista ja pestä sairaaloita ilman saippuaa. Jotkut niistä sairaaloista, joissa lähetystö vieraili, olivat niin puhtaita ja siistejä kun tällaisissa olosuhteissa voidaan odottaakin, toiset taas olivat likaisia ja jotkut vaarallisen likaisia. Sellaisten kotien, joista tarttuvia tauteja sairastava henkilö oli kuljetettu sairaalaan, puhdistaminen oli yleisesti aivan mahdotointa ja sitä yritettiin vain Pietarissa (jossa tätä puhdistustyötä tekevää sanitaari-brikaattia komentaa t:ri Havkin) ja Moskovassa. Maaseutukylissä ja kaupungeissa tällaista ei yritettykään. Sairaiden omia vaatteitakaan ei voitu puhdistaa taudin siemenistä. V. 1918 maassa raivosi myös koleera, kaikkiaan 35,619 henkilöä sairastuen siihen ja kesäkuun 14 p. 1920 sattui 100 koleera-tapausta Moskovassa osoittaen uutta epidemian vaaraa. Koleeraa oli vain vähän kesällä v. 1919. Rokko Venäjällä on laajalle levinnyt; kaikkiaan 81,851 rokkotapausta rekisteerattiin marraskuun 1 p., 1918 ja heinäkuun 1919 välisellä ajalla. Lähetystön ollessa Venäjällä se persoonallisesti tuli tietämään rokkoa olevan pienemmässä määrässä Pietarissa, Moskovassa ja Astrakaanissa. Ihmisiä on paljon rokotettu taudin tartuntaa vastaan.

V. 1918 maassa riehui espanjan tauti (influensa) hirveässä laajuudessa. On vaikea arvioida kuinka paljon ihmisiä kuoli tähän tautiin, mutta alhaisimman arvion mukaan lavantautiin kuoli kaksi tai kolme sataa tuhatta ihmistä. Näistä taudin uhreiksi sortuneista olisi paljon voitu pelastaa, jos taudin levenemistä olisi voitu ehkäistä puhtaudella, pesemällä saippuan ja kemiallisten puhdistusaineiden kanssa. Näiden kahden yleiselle terveydelle välttämättömän aineen riistäminen Venäjältä, liittolaisten saartopolitiikka on tuomittuna maailman silmissä syyliiseksi tuhansien ihmisten kuolemaan Venäjällä. Kun kertomukseen lavantaudin riehunnasta vielä lisätään influensa, koleera, rokko ja muut kulkutaudit, kun otetaan huomioon, että koko Venäjällä ei ole lääkkeitä saarron tähden, että kaikki sairaalatarpeet ovat kuluneet olemattomiin ja että liinatavaroista ja peitteistä on olemassa suurta puutetta, syytös saartoa vastaan tulee vieläkin mustemmaksi. Olisi käsitettävä, että kun on kysymyksessä Venäjän kansallisen elämän terveydenhoitoa koskeva puoli, me puhumme tavallisen politiikan ulkopuolella olevasta kysymyksestä. Hyvin harvat lääkäreistä ovat kommunisteja, mutta he ovat venäläisiä. Lääkäreinä he ovat professionalisia humanitaareja ja he ovat työskennelleet voimiaan säästämättä, kuten heidän nälkiintyneet kasvonsa ja vaivautunut katseensa selvästi osoittavat, hävittääkseen syöpäläiset ja taudin basillit, joita he eivät ilman saippuaa ja puhdistusaineita voi hävittää. Ja tuhansittain ihmisiä on kaatunut hautaan näiden alkeellisimpien lääkintätarpeiden puutteessa.

4 Kansanvalistus.

Vallankumous Venäjällä on antanut hyvin suuren sysäyksen kansan valistukselle, joka ennen vuotta 1905 oli tuskin alkanut ja joka oli hyvin hitaasti edistynyt vuoteen 1917 saakka. Hallituksen laatimat ja voimaanpanemat dekreetit tekevät kaiken opetuksen aina yliopistoon saakka vapaaksi ja hallitus suunnittelee vapaan ruuan ja vaatetuksen antamista koululapsille aina kuudenteentoista ikävuoteen saakka. Heinäkuulla 1919 annettiin dekreti, jonka mukaan valtio huolehtii lasten elatuksesta ja vaatettamisesta neljääntoista ikävuoteen saakka ja myöhemmin annetulla dekreetillä aikaa jatkettiin 16:teen ikävuoteen. Nyt jo on edistytty näiden dekretien voimaanpanemisessa ja Venäjän opetusviranomaiset arvelevat, että 25 prosenttia lapsiväestöstä saa normaalista alkeisopetusta. Tämä todennäköisesti on yliarvioitu, koska joillakin paikkakunnilla, joilla lähetystö vieraili, oli tilaa kouluissa vain kymmenelle prosentille lapsista, eikä maassa myöskään ole menettelytapaa, millä koulussakäynti taattaisiin pakolliseksi, kuten Englannissa. Lapset, jotka eivät halua käydä koulussa, yksinkertaisesti jäävät kouluista pois. Joissakin kylissä opetus, kaikkinainen opetus on hyvin alkeellista ja rajoittuu talvikuukausiin ja 8 ja 13 ikävuosien välillä oleviin lapsiin. Arvellaan, että viidestätoista kahteenkymmeneen prosenttiin kaikista lapsista saa tehokasta alkeisopetusta jossakin muodossa. Vaikeudet ovat samat Venäjällä kuin kaikissa muissakin maissa, nimittäin: a) puute opettajista; b) puute kouluhuoneiksi sopivista rakennuksista; c) puute koulukalustos, kirjojen, paperin, kynien y. m. välineiden puute.

Hallituksen puolelta on tehty suuria ponnistuksia näiden vaikeuksien voittamiseksi. Erikoisia kuusi kuukautta kestäviä opettajain valmistuskursseja on järjestetty, porvaristolta pakkoluovutettuja rakennuksia on muovailtu koulurakennuksiksi ja erikoistoimenpiteisiin on ryhdytty tuoda ulkomailta koulupöytiä ja muita opetusvälineitä. Valtion puolelta käydään taistelua lukutaidottomuuden poistamiseksi. Aikaisten kouluja, joissa annetaan alkeisopetusta, on perustettu miehille ja naisille ja samoin iltakouluja, lisääntyvässä määrässä. Erikoista luokkia on perustettu yliopistojen yhteyteen, n. s. työväen kursseja, tarkoituksella valmistaa työläismiehiä ja naisia yliopistoiliseen opiskeluun.

Mutta ruuan hankkimisessa koululapsille Venäjän viranomaiset ovat onnistuneet paremmin. Maaseutukylissä ruuan hankkiminen ei ole tarpeellista, mutta kaupungeissa on erikoisia lasten ravintoloita kouluissa ruokkimisjärjestelmän lisäksi. Ei ole epäilystäkään etteikö lasten ruokkiminen näiden järjestelyjen tuloksena olisi paljon tyydyttävämmällä kannalla kuin aikuisten ravitseminen.

Lähetystö kävi kouluissa Pietarissa, Moskovassa ja kylissä ja kaupungeissa Volgan varrella ja huomasi kaikkialla merkkejä samasta politiikasta.

Venäjän opetusviranomaiset perustelevat paljon täysihoitokouluja ja ulkoilma siirtoloita kouluissä oleville lapsille ja paljon lastentarhoja ja leikkipaikkoja nuoremmille lapsille. Näihin kouluihin käytetään rikkailta pakkoluovutettuja taloja kaupungeissa ja maaseuduilla. Lähetystön jäsenet kävivät ihanassa ympäristössä olevissa kouluissa Pietarissa ja Moskovassa ja huomasivat lapsia hoidettavan huolellisesti ja hyvin. Jotkut kouluissa olivat hyvinkin varustettuja toiset olivat alkuperäisempiä. Pieni teatteri oli erikoisena piirteenä kaikissa kouluissa kun opetusviranomaiset panivat suurta painoa tanssille, laululle ja muille taiteellisille tulkintamuodoille. Lapsia muutetaan kaupungeista suurissa joukoissa kesän ajaksi maaseuduille kesäsiirtoloihin ja lähetystön jäsenet kävivät useissa niissä. Eräs niistä, Moskova joen rannalla, vanhassa suuriruhtinaan palatsissa oli mitä miellyttävin lomakoti. Neuvostovirkailijat arvelevat antavansa tilaa noin kahdelle miljoonalle lapsel-